

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 108. szám
1990. május 10., csütörtök

POLITIKAI NAPILAP

Havi előfizetési díj: 101 forint
Ára: 4,30 forint

Vizsgálat a „hatlövetű gázturbináról”

„Bevándorlási” országgá lettünk – A kereszténydemokraták nem lépnek ki a koalícióból – Károly herceg és a füttyülő barack

Engedelmükkel, a tegnapi napot nagyüzemként jellemezzük, akár a parlamenti munkára célunk, akár az ország „vendégforgalmára”. Mert, ugye, a Kossuth téri nagyházban bizottsági ülések és konzultációk, módosító indítványok és azok elvetése, no meg a lassanként megszokott, rögtönzött sajtótájékoztatók követték egymást. Az ülésteremből a tisztségviselők közül többen többször is kénytelenek voltak kifáradni, ugyanis az ország magas rangú vendégei csak úgy jöttek-mentek... Az ENSZ főtitkára, a Bundestag alelnöke, a brit hercegi pár mai programjáról is hírt adunk, persze, figyelmünket – és olvasóinkét is nyilván – mégis inkább a hazai – parlamenti – fejlemények kötötték le. S egy kijelentés, dr. Keresztes Sándornak (KDNP) az Európa Tanács parlamenti közgyűlésén elhangzott véleménye, miszerint „új bevándorlási országgá” váltunk – s ez komoly anyagi terheket ró Magyarországra. A magyar küldöttség kereszténydemokrata tagja a nemzetközi közösség segítségére célzott, nyilván...

Pálfi Katalin

Előbb a bizottságokban vitatkozzanak!

A Parlament tegnapi ülésén több, a képviselők által előterjesztett javaslatot, majd a bizottsági tagok. Erdemi döntést elnökök az illetékes bizottságokhoz véleményezésre. Így kilépésünkről a Varsói Szerződésből, a kisebbségvédelmi egyezményekről, az Axel Springer-ügyeletről, a

földek elherdálásáról, a por-szen több, a képviselők által előterjesztett javaslatot, majd a bizottsági tagok. Erdemi döntést elnökök az illetékes bizottságokhoz véleményezésre. Így kilépésünkről a Varsói Szerződésből, a kisebbségvédelmi egyezményekről, az Axel Springer-ügyeletről, a

Nevezzük miniszterelnöknek...

Az alkotmány – az Országgyűlés május 9-diki ülésén elfogadott – módosítása értelmében a kormány a miniszterelnökből és a miniszterekből – közöttük tárca nélküli miniszterekből – áll. Megszűnt tehát a miniszterelnök-helyettesi funkció. A kormányfőt az általa kijelölt miniszter helyettesítheti.

A miniszterelnököt – a köztársasági elnök javaslatára – az Országgyűlés, tagjai többségének szava-

zatával választja. A Parlament egyszerre határoz a kormányfő megválasztásáról és a Minisztertanács programjának – amely még nem jelent részletes elképzeléseket – elfogadásáról. A minisztereket a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki és menti fel.

A törvény egyébként a Minisztertanács elnöke kinevezését az új jogi helyzetnek, a magyar hagyomá-

nyoknak megfelelő, és szóhasználatunkban ma is szinte kizárólagosan használtos miniszterelnök kifejezéssel váltotta fel.

A Minisztertanács megalkulásával egyidejűleg hatályba lépő alkotmányerejű törvény szerint a Magyar Köztársaságban 13 minisztérium működik majd. (A „névsort” tegnap közöltük.) A törvény hatályba lépésével megszűnik az Or-

szágos Tervhivatal, feladattát és hatáskörét a Pénzügyminisztérium veszi át. Ez időtől fogva az Országos Árhivatal működését is a pénzügyminiszter irányítja majd.

A minisztériumok új hatáskörének megállapításához szükséges törvényt módosító javaslatokat a Minisztertanács e törvény hatályba lépésétől számított 120 napon belül köteles az Országgyűlés elé terjeszteni.

Interpelláció a fegyvereladásokról

Az új Parlament első interpellációját Király Zoltán nyújtotta be az ügyvezető kormány honvédelmi és kereskedelmi miniszteréhez, olyan, nem konkrét tényeken alapuló híresztelésekkel kapcsolatban, amelyek a törvénysértés gyanúját feltételezik. A képviselő szerint a közelmúltban Budapesten megücsmított KGB-s provokáció reflektorfénybe állította Magyarországot is, feltételezve olyan fegyvereladási akciókat, amelyek nem felelnek meg az ország törvényes előírásainak. Ennek egyik megnyilvánulása az Aviaspace Kft. léte és üzleti tranzakciói. A képviselő arról tudakozódott: milyen törvényes alapja van a kft. létrejöttének és működésének, illetve kik az alapítói, milyen „árúk” közvetítésével foglalkozik, mekkora forgalmat bonyolított le, s milyen viszony van az Aviaspace és a HM katonái felderítése között.

Beck Tamás, az ügyvezető kormány kereskedelmi minisztere válaszában közölte: az Aviaspace külkereskedelmi és szaktanácsadási kft.-t 1989. július 21-én jegyezte be a Fővárosi Bíróság. A társaságot a Solar kereskedelmi és szaktanácsadási kft. és egy liechtensteini cég alapította, 6 millió 300 ezer forint törzstőkével, 50–50 százalékos részesedéssel. A kft. engedélyre feltüntetett: a mindenkor kivétel listákon nem szereplő termékekkel csak konvertibilis viszonylatú külkereskedelmi tevékenységet végezhet. A fegyver pedig szerepel a kivételi listákon. A kft. 1989. augusztus 30-án kivitel engedélyt kért és kapott 100 ezer dol-

(Folytatás a 2. oldalon)

„Ha megfeszülünk, akkor sem...”

Mit akar a független rendőrszakszervezet?

A demokratikus lehetőségekkel csak az tud élni, aki tudja, hogy vannak – mondja Budai Vilmos százados, a Független Rendőrszakszervezet országos választmányának tagja, a makói tagszervezet titkára. Hogyan értelmezi a demokratizmust egy rendőrtiszt, aki munkahelyén parancsol, neki is parancsolnak, egész élete katonaság fegyelemben telik? Mi a célja a független szakszervezeteknek? Izgalmas kérdések, hisz az egyenruhások sosem tartoztak a szervezett dolgozók közé. Igaz, nem tiltották el őket a régi szakszervezettől sem, de a gyakorlat amolyan szokásjog alapján úgy alakult, hogy a rendőrségi alkalmazottak közül csak a polgári állomány tagjai igényelték a mozgalmat.

Szakszervezetünk a társadalmi változások eredménye: demokratizálódik a rendőrség is. Csongrád megyében Makón, Hódmezővásárhelyen, Szentesen és Szegeden alakult tagszervezet, önállóan, a végrehajtó állomány kezdeményezésére. Nézetünk szerint egy nem demokratikus szervezet nem gyakorolhatja a demokratizmust. Nagyot változott a világ. Nem is oly régen szigorúan titkos volt a rendőrség tevékenysége, ki is mert volna közülünk bármiről is nyilatkozni!...

— Ez biztos igaz. Még a rendőrségi sajtoreferens, meg a kijelölt nyilatkozó mondandóját is ellenőrizték.

— Na látja, én pedig nem kértem engedélyt, hogy beszélhessek magunkról. Furcsa ez még nekünk is, a parancsnokoknak is. Persze, minden kimondott, szóért vállalni kell a felelősséget.

— A szakszervezet szó hallatán sokan legyintenek.

— Nem találtunk jobb kifejezést, de nem is az elnevezés a fontos, hanem a tartalom. Az FRSZ új modell, szabad szakszervezet. El nem kötelezettek szeretnénk érdekeinknek érvényt szerezni.

— Melyek azok?

— Védelmünkbe vesszük a szakértelmet, a hozzáértést. Tudja, érte a dologát minden rendőr, de akik véleményét formálnak rólunk, azok se beszéljenek csak úgy, a levegőbe. Elegünk van a dilettantizmusból! S elég a lakossággal való ellenségeskedésből is!

— Kétségtelen, sok kritika érte a rendőrséget, csak azt ne mondja, alaptalanul...

— Nevezzük nevén a kifogásolható munkát végző rendőrt, mondjuk meg konkrétan, ki, hol, mit mű. lasztott el, de ne emlegessük általánosságban a szervezeteit!

— Ha tetszik, ha nem, az embereknek arról is van véleményük.

— Ez természetes. Am nem mindegy, milyen szempontok szerint alakul. Sosem értünk szót, ha nem ismerik föl: a rendőri szakma olyan közszolgálat, amely függ a lakosság közreműködésétől, támogatásának mértékétől. Ha romlik a társadalmi környezet, csökken az eredményességünk, romlik a közbiztonság. Ennek tudatosítása manapság létkérdés. Aki érdeklődött irántunk, megismerhette közszolgálatunk feltételeit. Most isszuk meg a levét annak, hogy a vezetők sokáig elhallgatták, milyen körülmények között dolgozunk. Profi rendőrséget követel a lakosság, s nem veszi tudomásul, ha megfeszülünk, akkor sem vagyunk képesek többre a meglevő feltételek mellett.

— Milyen változtatásokra várnak munkakörülményeik javításán kívül?

— Korszerűsíteni kellene a rendőrség az ügyészség, a bíróság szervezeti rendszerét (egymással való kapcsolatát), a büntetés-végrehajtást, a bírósági végrehajtást. Mind ezt összhangban az önkormányzatok kialakításával. Újszerű jogszabályalkotást várunk. Jó lenne, ha az elméleti jogtudósok és a hétköznapi jogalkalmazók egymás kölcsönös egyenrangúságát elismerve hoznának törvényeket. Legyen a törvényalkotás intelligens, ne születhesse a feltételek hiányában meghozott, végrehajthatatlan, emiatt büntudatot és vitákat kiváltó jogszabályok!

M. E.